

خرنُون بَستیرِخَین

کتاب ستاره های شغنان (خرنُون بَستیرِخَین) رسماً رونمایی شد.

فرستنده: نوروزشاه همرمزم

۲۲ ثور ۱۳۹۵

بنام آنکه خداوند جهان، آفریده گار لوح و قلم و عقل و خرد است. کتاب ستاره های شغنان (خرنُون بَستیرِخَین) اولین اثر شعری ۸۲ تن از شاعران شغنان زمین است که به زبان شغنان اقبال چاپ یافت. آغاز کار این مجموعه اشعار ابتدا توسط سه تن از بانوان شغنان زمین که در موسسه ثمرکار می‌کردند (میسره، سروبانو، شکریه) شروع شد و بعد زمانیکه در بهار ۹۳ با این کاروان پیوستم خواستیم این کتاب را محدوده نساخته و دوباره به جمع آوری اشعار آغاز نمودم؛ تا اینکه نمونه کلام و بیوگرافی کوتا ۸۲ تن از شاعران شغنان را در این کتاب جمع آوری کردم.

خوشبختانه زحمات من و همکارانم نتیجه داد و در بهار ۹۵ این کتاب از چاپ بر آمد و به همکاری ریاست محترم اطلاعات و فرهنگ بدخشان روز سه شنبه مورخ ۷ ثور ۱۳۹۵ بطور رسمی و با همایش بزرگ که ارگانهای دولتی، غیر دولتی، جامعه مدنی، نهادهای اجتماعی و اهالی شغنان اشتراک کردند، رونمایی گردید.

بنا به درخواست مسول پروژه شغنائی موسسه زبان شناسی ثمر می خواهیم
آجدای رونمایی را برای شما به معرفی بگیرم.

دوست محمد منجانی کارمند پروژه
شغنائی و گذارش گر رادیو آمو در
بدخشان، گرداننده برنامه.

مطیع الله طایع با تلاوت جان بخش قرآن
پاک محفل را قوت معنوی بخشیدند.

در ادامه برنامه شیر علی قاسمی در
ضمن پیام تبریکه و خوش آمدید خویش
یادی از شعرا و نویسندگان های بدخشان و
شغنان نمود.

من به نماینده گی موسسه ثمر این کتاب را به معرفی گرفتم.

ستاره های شغنان (خبرنوں بنتیرخپن) مجموعه اشعار زبان شغنائی است که
اشعارش آن از لحاظ موضوع به چند کتگوری تقسیم شده که از آغاز خذا ستاوبن
ات وی امر قبول چید(اشعار احمدیه) و بعد روز گار شعربن(اشعار روزگار)،
عاشقونه (عاشقانه)، سور شعربن(اشعار عروسی)، خو ملک ات خو نأن زف

ستاوبن (توصیف دیار و زبان مادری)، بهار شعرین (بهاریه)، علم ات دُونش شعرین (اشعار علم و دانش)، معلم ارد شعرین (اشعار برای معلم)، پودر ات تریاک اقبین شعرین (اشعار در مورد پودر و تریاک)، رباعی پن (رباعیات)، نآن ات داد ارد شعرین اشعار برای پدر و مادر)، ربنین زف شعرین (اشعار زبان روشانی) و در آخر بیوگرافی شاعران تحریر شده است. از لحاظ قالب های شعری عموماً کلاسیک و یک یا دو شعر سفید که مجموعاً ۱۸۳ قطعه شعر و ۱۷ رباعی در این اثر موجود اند که از ۴ زن و ۷۸ مرد می باشند.

محترم آدینه محمد زیباکیان نماینده ولایت به نماینده گی مقام ولایت بدخشان در زمینه چاپ این اثر اظهار نظر داشت و نیز بیشتر مقاله خود را به زبان شغنانی با آنکه بلذیت کمتر داشت خواند و یادی از شاعران بزرگوار شغنان آقا عدیم و دیگران نمود و نیز از اشخاصیکه این کتاب را جمع آوری نمودند تشکری نمود. و همچنان نگرانی خویش را در قسمت الفبای زبان شغنانی اظهار داشت.

بعد از زیباکیان عوض خان پیمان به نماینده گی از شاعران این کتاب سخنرانی نموده که در لابلای سخنان خویش اشاره یی به تاریخچه زبان شغنانی داشت و هم قطعه شعریکه به زبان فارسی از سرود های خودش بود به خوانش گرفت.

سید حسن نهیب امر فرهنگ و هنر اطلاعات و فرهنگ بدخشان که در تدوین این کتاب در هر قسمت همکار ما بود نیز سخنرانی نمود و اشاره کوتاهی داشت به فرهنگ دوستی و فرهنگ پروری مردم

شغنان و نیز سپاس گذاری نمود از موسسه ثمر بخاطر چاپ این اثر و این کتاب را یک اثر ارزشناک برای اهل زبان و محققین شعر و زبان شغنانی قلمداد نمود.

سروبانو طوفان نصرت ظهوری کارمند پروژه شغنانی و یک تن از شاعران تازه کار یک نمونه کلامش که در این کتاب به چاپ رسیده به خوانش گرفت. مطلعش چنین است:

ای خدای جَوْن تر مو چس وزم لپت گناگار
توفیق مرد دَاڈ ای خدای نرم یثچ تر تو دربار

در ادامه سید عمر باهر مسوول روابط خارجی جامعه مدنی بدخشان نیز پیام تبریکه جامعه مدنی را به سمع حاضرین محترم در قبال چاپ این اثر رسانید.

بعد از باهر نوبت سخنرانی به محترم پوهنمل اقبال حسام رسید که وی کتاب را شدیداً نقد نمود و در زمینه بعضی از اشعار شاعران تازه کار نظریات منفی داشت و در کل شاعران این کتاب را به سه کتگوری تقسیم نمود که یکی کاملاً استاد در شعر، دومی نیمه استاد و سومی را به لهن تند سارقین ادبی خطاب نمود و در مورد خوبی های کتاب کمتر صحبت کرد.

بعد از حسام کیرن آلسن مسول پروژه شغنانی در زمینه چگونگی جمع آوری کتاب سخنرانی نمود و انگیزه جمع آوری این کتاب را اینطور بیان داشت: "من در پنج سال قبل سیمینار زبان شناسی داشتیم در دفتر ثمر و تعدادی از محصلین را دعوت کردم تا با صداهای شغنانی آشنا شوند. بعد از چهار روز سیمینار هر اشتراک کننده مکلف بود که یک قصه نوشته کند، از جمله اشتراک کننده گان یکی هم نوروزشاه همرزم بود که در باره اهمیت زبان مادری یک شعر به زبان شغنانی نوشته کرد. من با شنیدن این شعر مشتاق شدم تا اشعار دیگری هم جمع آوری کنم و همکارانم مسافر شاه پامیری، میسره، شکریه، سروبانو در این قسمت زحمت کشیدند. من بار اول با چند تن از شاعران بلد شدم بطور مثال قاضی اثر، غلام سخی فیروزی، نورزوعلی ثابتی و آنها اشعار خود را با من و همکارانم شریک ساختند و استاد عبدالخالق موج برای این کتاب نام انتخاب نمود و بالاخره این کتاب را هفتاد صفحه که چهل هشت پارچه شعر داشت بطور آزمایشی پنجا جلد را غیر رسمی چاپ نمودیم و برای مردم شغنان توضیح کردیم. یک روز نورزو شاه همرزم به دفتر ما بخاطر تحقیق زبان شناسی آمد کتاب را برایش نشان دادم اما چندین شکایت داشت و گفت برای اصلاح این کتاب باید یک نفر تعیین شود تا اشتباهات اش را اصلاح نماید و من این وظیفه را برای خودش سپردم و تمام کتاب را دوباره بازخوانی نمود. همزرم به جمع آوری اشعار دیگر نیز پرداخت و با شاعرانیکه ارتباط داشت اشعار شان را گرفت. چندین بار برایش گفتم که کتاب را چاپ کنیم و لی او قبول نکرد و جمع آوری را ادامه داد که به شکل امروزی کتاب را آماده ساخت. وی نیز اضافه نمود که این کتاب از اندیشه کوچک آغاز شد و به ثمر رسید امید وارم که این آخر کار نباشد

و شما را تشویق کند تا آثار دیگر برای زبان خودتان نوشته کنید. او همچنان از همکاری ریاست اطلاعات و فرهنگ سپاسگذاری کرد، مخصوصا از استاد اقبال حسام، سید حسین نهیب، خوش نظر پامیرزاد که بالای کتاب تقریظ و نظریات خویش را نوشته کرده اند و هم منت داری نمود از ظریف بیک خلیلی که اشعار روشانی را اصلاح نمود."

در اخیر محفل ریاست اطلاعات و فرهنگ سپاس نامه های را برای چند تن از کارمندان موسسه ثمر تقدیم نمود که توسط بزرگان مجلس برای شان تقدیم گردید و در اخیر همایش توسط داکتر شمس علی شمس نتیجه گیری شد.

سپاس نامه موسسه زبان شناسی ثمر

از تلاش و زحمات همه جانبه کارمندان پروژه شغنائی و اشخاصیکه این اثر را جمع آوری نموده اند و همچنان از ریاست محترم اطلاعات و فرهنگ بدخشان که در هر قسمت با این موسسه همکاری اند و از محترم فیض الله محتاج ریس انتشارات بیهقی و حشمت الله بیان نیز جای سپاس گذاری است که همکاری ما بودند.

و هم از دست اندرکاران تلویزیون نور بخصوص گرداننده محترم آن شبکه احمد جان آریانی نیز سپاس گذاریم که این اثر را از طریق تلویزیون نور به معرفی گرفتند. و از عوض خان پیمان نیز جای تشکری است که تعدادی از تصاویر شاعران را با ما شریک ساختند و همچنان از استاد اقبال حسام، خوش نظر پامیرزاد و سید حسین نهیب منت داریم که نظریات خویش را در کتاب ما ارایه داشتند.

در اخیر از تمام شاعرانیکه بالای ما اعتماد کردند اظهار و اشعار شان را با ما شریک ساختند و از ریاست اطلاعات و فرهنگ بدخشان هم بار دیگری جای سپاس گذاریست که برای زبان شغنائی اهمیت قایل شدند و همچو زبان خود از این زبان قدردانی کردند و محفل با شکوهی را بخاطر اولین تذکره زبان شغنائی گرفتند و در کل از تمام کسانیکه در روز رونمایی این اثر تشریف آورده اند مدیون احسان شان هستیم.

Hamrazm.2014@gmail.com

